

اداره ی کل آموزش و پرورش شهر تهران

معاونت آموزش ابتدایی

اداره ی تکنولوژی و گروه‌های آموزشی ابتدایی

شیوه نامه ی اجرایی

نویسنده ی کوچک، اندیشمند فردا

سال تحصیلی ۹۴-۹۵

ضرورت و اهمیت:

با توجه به گرایش فرهنگی و روانی ایرانیان به مقوله ی قصّه و قصّه پردازی و تاثیر این عنصر، در رشد و بالنگی نسل امروز، بهره گیری از قالب داستان به عنوان یک شیوه ی آموزشی، تاکید سند تحول بنیادین و برنامه درسی ملی به آموزش آسان، تاثیر گذار و پایدار، تحقق تفاهم نامه ی سازمان آموزش و پرورش، در راستای برنامه ی « توسعه و تقویت نگارش و انشا»، اجرای طرح « نویسنده ی کوچک، اندیشمند فردا» یک ضرورت به حساب می آید؛ زیرا:

۱. خواندن داستان یکی از رغبت های مطالعاتی کودکان است که در عین ایجاد لذت و سرگرمی، به رشد فکری و شناختی آن ها کمک می کند. ادبیات، کلاً ماهیت دوگانه دارد؛ یعنی هم امکان لذت بردن را فراهم می کند و هم شناخت را گسترش می دهد.
۲. خواندن داستان در واقع سفری است آسان و کم هزینه که برای مسافر خود، تجربه ی فراوانی به ارمغان می آورد. خواندن داستان کسب تجربه و اطلاعات است. تجربه ی برگرفته از داستان از نوع تجارت تعلیمی محض نیست که کلیشه ای، انتزاعی و فرار باشد. خواندن داستان عین زندگی کردن، تجربه ی عمل است نه تعریف عمل.
۳. داستان وسیله ی انتقال و شناخت میراث فرهنگی است، کودکانی که داستان می خوانند، کمتر اتفاق می افتد دچار خودباختگی فرهنگی شوند.
۴. خواندن داستان سبب رشد و گسترش دامنه ی تخیل کودکان می شود، شخصیت های داستانی در حین عمل، دست به نوعی فرافکنی می زنند و حالات و اعمال خود را به خواننده نسبت می دهند؛ این خاصیت به شکل ناخودآگاه و از طریق تخیل، در خواننده اتفاق می افتد. خواننده در این فرایند، تخیل خود را به جای تک تک شخصیت ها می گذارد و با آن ها همذات پنداری می کند.
۵. خواندن داستان به رشد مهارت نوشتن کمک می کند. تقویت مهارت نوشتن در کودکان، سبب خوانا نویسی، روان نویسی، بیان بهتر افکار، بهبود روابط اجتماعی و ... می شود و همه ی این توانایی ها در راستای هدف های آموزشی دوره ی ابتدایی است و به پیشرفت تحصیلی دانش آموزان کمک می کند.

اهداف طرح:

الف) اهداف کلی:

۱. فراهم نمودن زمینه ی مساعد و مناسب برای تضمین سلامت روحی و روانی دانش آموزان با ایجاد فضایی گرم و لذت بخش.
۲. کمک به رشد مهارت های گوش دادن ، گفتن، خواندن ، نوشتن و در نهایت، تعمیق مفاهیم درسی.
۳. درونی شدن ارزش های اخلاقی و انسانی.

ب) اهداف ویژه:

۱. توسعه و تقویت نگارش و انشا، مبتنی بر تفاهم نامه ی سازمان آموزش و پرورش.
۲. کشف دانش آموزان نویسنده و پرورش هنر نویسندگی در آن ها.

فرایند اجرا

اعضای اجرایی اداره ی کل:

- معاون آموزش ابتدایی.
- رئیس اداره ی تکنولوژی و گروه های آموزشی.
- کارشناس اداره ی تکنولوژی و گروه های آموزشی.
- کارشناس ادبی طرح.

وظایف اعضای اجرایی اداره ی کل:

۱. تهیه ی شیوه نامه و ابلاغ آن به مناطق.
۲. تشکیل جلسه ی توجیهی برای رابطین مناطق و تشریح شیوه نامه.
۳. داوری آثار ارسالی مناطق و انتخاب برگزیدگان نهایی.
۴. برگزاری همایش و تقدیر از نویسندگان برگزیده ی استانی و معلمان راهنمای آنان.

اعضای اجرایی منطقه:

- رئیس آموزش و پرورش منطقه.

- معاون آموزش ابتدایی .
- کارشناس اداره ی تکنولوژی و گروه های آموزشی ابتدایی.
- رابط ادبی منطقه.

- **وظایف اعضای اجرایی منطقه:**

۱. ابلاغ شیوه نامه، به مدارس.
۲. تشکیل جلسه ی توجیهی برای رابطین مدارس و تشریح شیوه نامه.
۳. برگزاری کارگاه های آموزشی برای آشنایی با عناصر داستانی و داستان نویسی برای رابطین مدارس.
۴. داوری و انتخاب آثار و ارسال آثار برگزیده به اداره ی کل.
۵. تقدیر از نویسندگان برگزیده ، معلمان راهنمای آنان و رابط منطقه.

- **اعضای اجرایی مدرسه:**

- مدیر مدرسه.
- معاون آموزشی مدرسه.
- معاون پرورشی مدرسه.
- رابط ادبی مدرسه.
- آموزگاران مدرسه.

- **وظایف اعضای اجرایی مدرسه:**

۱. ابلاغ شیوه نامه به آموزگاران.
۲. تشکیل جلسه ی توجیهی برای آموزگاران و تشریح شیوه نامه.
۳. برگزاری کارگاه های آموزش داستان نویسی برای آموزگاران .
۴. داوری و انتخاب آثار برگزیده و ارسال آثار برگزیده به منطقه.
۵. تقدیر از دانش آموزان شرکت کننده، آموزگاران راهنمای آنان و رابط طرح.

روش اجرا:

با توجه به این که ، هدف اصلی طرح آشنایی بیشتر دانش آموزان با قالب داستان، ایجاد لذت ادبی و تقویت مهارت های کلامی است؛ آموزگاران محترم، بدون آن که بین دانش آموزان جو رقابتی ایجاد کنند و بر برگزاری مسابقه و برنده شدن تاکید داشته باشند، به تناسب سنی، نمونه هایی از داستان های ناب کودک را برگزینند و هر هفته یک داستان برای دانش آموزان بخوانند.

داستان خوانی، در هفته های اول توسط آموزگار و در هفته های بعد توسط خود دانش آموزان صورت گیرد.

آموزگاران محترم، در حین جلسات داستان خوانی، دانش آموزان مستعد داستان نویسی را شناسایی کنند و پس از آموزش و راهنمایی های لازم، از آن ها بخواهند، داستان بنویسند. سپس داستان ها را بررسی کرده، بهترین ها را به رابط داستان مدرسه معرفی نمایند.

ویژگی آثار برگزیده

۱. از گونه های داستان کوتاه باشد(داستان کوتاه یا داستانی). داستانک، حداکثر یک صفحه و داستان کوتاه، حد اکثر ۶ صفحه باشد.

۲. نویسندگی، به صورت فردی؛ اما کار تصویر گیری و کتاب سازی می تواند گروهی(حداکثر دو نفر) باشد.

۳. چنان چه داستان، به صورت تایپ شده بود، تایپ آن، با نرم افزار WORD و با فونت ۱۶ B Nazanin صورت گیرد.

۴. داستان ها به تفکیک پایه و صرفاً دنباله ی داستان های ناتمام(جدول پیوست) باشد.

۵. داوری آثار در دو بخش انجام می گیرد: الف) بخش نویسندگی ب) بخش کتاب سازی و تصویر گیری. هیچ کدام از این بخش ها تاثیری بر امتیاز آوری بخش دیگر ندارد.

۶. آثار برگزیده در بخش نویسندگی ۶ اثر(هر پایه یک اثر) و در بخش کتاب سازی و تصویر گیری از بین همه ی آثار، کلاً ۱ اثر می باشد.

یادآوری های لازم:

- آثاری که فرم مشخصات (نویسنده، مدرسه، منطقه و ...) نداشته باشد و یا مشخصات مخدوش باشد، داوری نمی شوند.
- چنان چه در یک پایه اثر قابل توجهی برای معرفی نبود، از معرفی دو اثر در پایه های دیگر خودداری شود.
- نقش اولیا در اجرای طرح، باید در حد همراهی، همدلی و راهنمایی باشد نه نوشتن و طراحی اثر.

جدول داستان های ناتمام

پایه	داستان های ناتمام
اول	<ul style="list-style-type: none"> - درخت گفت: کاش می توانستم از این جا بروم... - زهرا جوجه اش را توی جعبه گذاشت و به خدا گفت: خدایا تا من از مدرسه می آیم، مواظب جوجه ام باش... - سنجاب کوچولو خواست از درخت پایین بیاید که دید، گرگی زیر درخت خوابیده است...
دوم	<ul style="list-style-type: none"> - هیچ کس نمی دانست چرا بهار دیر کرده است... - همه ی حیوانات از صدای وحشتناکی که در جنگل پیچیده بود، ترسیدند... - آموزگار به بچه ها گفت: امروز قرار است یک نفر به کلاس ما بیاید، یک آدم عجیب و غریب که تا حالا ندیده اید...
سوم	<ul style="list-style-type: none"> - توی تاریکی شب، جنگل مثل روز روشن شد، یک بچه میمون شیطان که تازه از خواب پریده بود، فریاد زد: نگاه کنید ، ماه توی جنگل افتاده است... - مدیر مدرسه جلوی صف آمد و به دانش آموزان گفت: یادتان باشد شما به مدرسه ای آمده اید که با همه ی مدرسه ها ، فرق دارد... - یکی از قناری ها سرش را به میله زد و به دوستش گفت: هر طور شده باید از این قفس بیرون برویم...
چهارم	<ul style="list-style-type: none"> - هانی درخت را توی باغچه کاشت، مقداری آب به آن داد و رفت توی خانه تا آبپاش را سر جایش بگذارد؛ اما وقتی دوباره به حیاط برگشت با تعجب دید که درخت سر جایش نیست... - تخم مار غلطید و اشتباهی افتاد توی لانه ی عقاب... - لاک پشت تصمیم گرفت هر طور شده به کره ی ماه برود...
پنجم	<ul style="list-style-type: none"> - همه ی کفش ها دور هم جمع شده بودند و در مورد اتفاقی که افتاده بود حرف می زدند... - بچه سنجاب وقتی از جواب های این و آن خسته شد، تصمیم گرفت، خودش دنبال خدا بگردد و هر طور شده او را پیدا کند... - یکی از آدم کوچولو ها از نردبان چوبی گودال بالا آمد و به روی زمین رسید...
ششم	<ul style="list-style-type: none"> - میمون ها وقتی از ماجرا باخبر شدند، تصمیم گرفتند شبانه جنگل را ترک کنند... - بابا، بچه ها را صدا زد و به آن ها گفت: فردا این کشور را ترک می کنیم و به سرزمین مادریمان برمی گردیم... - پیرمرد بعد از هشتاد سال عمر و نوشتن صد جلد کتاب ،نوه اش را صدا زد و به او گفت: برایت گنج بزرگی پنهان کرده ام، آدرس آن را توی یکی از کتاب هایم نوشته ام، آدرس را پیدا کن و گنج را را ببر...

تقویم اجرایی طرح «نویسنده ی کوچک، اندیشمند فردا»

ردیف	عنوان	زمان
۱	برگزاری جلسه ی توجیهی برای رابطین در اداره ی کل	نیمه ی اول آبان ماه ۱۳۹۴
۲	برگزاری جلسه ی توجیهی رابطین مناطق ، برای رابط طرح مدارس در منطقه	نیمه ی دوم آبان ماه ۱۳۹۴
۳	برگزاری جلسه ی توجیهی رابطین مدارس برای آموزگاران	نیمه ی اول آذر ماه ۱۳۹۴
۴	شروع اجرای طرح در مدارس	نیمه ی دوم آذر ماه ۱۳۹۴
۵	جمع آوری آثار دانش آموزان نویسنده در مدرسه، داوری و ارسال آثار برگزیده به منطقه	تا بیستم اسفند ۱۳۹۴
۶	داوری آثار دانش آموزان در منطقه و ارسال هفت اثر برگزیده، از هر پایه یک اثر (شش داستان و یک تصویرگری) به اداره ی کل	پایان اردیبهشت ۱۳۹۵
۷	داوری آثار برگزیده ی دانش آموزان مناطق، توسط اداره ی کل و انتخاب آثار برتر.	پایان خرداد ماه ۱۳۹۵
۸	برگزاری همایش توسط اداره ی کل و تقدیر از دانش آموزان برگزیده و معلمان راهنمای آنان	پایان مهرماه ۱۳۹۵

فرم شناسنایی داستان نویس

نام اثر:

--

مشخصات نویسنده:

	نام و نام خانوادگی نویسنده
	نام پدر
	پایه ی تحصیلی
	منطقه
	نام دبستان
	تلفن ثابت
	تلفن همراه پدر یا مادر

مشخصات معلم راهنما

	نام و نام خانوادگی آموزگار
	شماره ی پرسنلی
	تلفن همراه

فرم شناسنایی تصویرگر

نام اثر

--

مشخصات تصویرگر (کتاب ساز) یا تصویرگران (کتاب سازان):

نام و نام خانوادگی نویسنده	نام و نام خانوادگی نویسنده
نام پدر	نام پدر
پایه ی تحصیلی	پایه ی تحصیلی
منطقه	منطقه
نام دبستان	نام دبستان
تلفن ثابت	تلفن ثابت
تلفن همراه پدر یا مادر	تلفن همراه پدر یا مادر

مشخصات معلم راهنما

نام و نام خانوادگی آموزگار
شماره ی پرسنلی
تلفن همراه